

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 791/2019
12.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Мирољуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела недозвољена производња и ствљање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Сакића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву ЗК.51/18 од 24.01.2019.године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 204/19 од 14.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 12.09.2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Сакића и по службеној дужности у односу на окривљеног ББ, **УКИДАЈУ СЕ** правноснажне пресуде Вишег суда у Краљеву ЗК.51/18 од 24.01.2019.године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 204/19 од 14.05.2019. године и предмет враћа Вишем суду у Краљеву, на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву ЗК.51/18 од 24.01.2019.године, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољена производња и ствљање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 3 године и 3 месеца, у коју му је урачунато и време проведено у притвору од 11.10.2018.године па на даље. Применом одредбе члана 87. и 246. став 7. КЗ према окривљеном АА изречена је мера безбедности и одузета опојна дрога амфетамин у количини од 4,19 грама нето масе и одређено да ће иста бити уништена. Наведеном првостепеном пресудом окривљени ББ оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ и изречена му је условна осуда и то тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року од 2 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Применом одредбе члана 87. и члана 246а став 3. КЗ према окривљеном ББ изречена је мера безбедности и одузета опојна

дрога амфетамин у количини од 2,88 грама нето масе и одређено да ће иста бити уништена. Наведеном пресудом обавезани су окривљени АА и окривљени ББ да плате суду трошкове кривичног поступка у износу о коме ће бити одлучено посебним решењем, као и судски паушал у износу од по 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 204/19 од 14.05.2019. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Краљеву и браниоца окривљеног АА и пресуда Вишег суда у Краљеву ЗК.51/18 од 24.01.2019.године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Душан Сакић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине побијане правноснажне пресуде и предмет врати на поновно суђење Вишем суду у Краљеву.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано бранилац окривљеног у поднетом захтеву указује да је правноснажним пресудама Вишег суда у Краљеву ЗК.51/18 од 24.01.2019.године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 204/19 од 14.05.2019. године, на штету окривљеног АА, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Ово из разлога што се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама ЗКП не могу заснивати и то на записнику о саслушању окривљеног ББ датом у ПУ Краљево 11.10.2018.године и записнику о саслушању правноснажно осуђеног ВВ датом у ПУ Краљево дана 10.10.2018.године, обзиром да је радња саслушања окривљеног ББ и правноснажно осуђеног ВВ поводом којих су сачињени наведени записници, извршена супротно одредби члана 85. став 3. ЗКП.

Наиме, одредбом члана 85. став 3. ЗКП прописано је да ће се окривљени позвати да се изричито изјасни о томе да ли ће узети браниоца по свом избору, уз упозорење да ће му, ако не изабере браниоца у случају обавезне одбране, бити постављен бранилац по службеној дужности, у складу са одредбама тог законика.

Одредбом става 4. истог члана прописано је да окривљени може бити саслушан у одсуству браниоца ако се изричито одрекао тог права, ако уредно позвани бранилац није присутан и ако је обавештен о саслушању (члан 300. став 1. ЗКП), а не постоји могућност да окривљени узме другог браниоца или ако за

прво саслушање окривљени није обезбедио присуство браниоца ни у року од 24 часа од када је поучен о овом праву (члан 68. став 1. тачка 4) ЗКП), осим у случају обавезне одбране, а у ставу 5. члана 85. прописано је да ако окривљени није поучен или му није омогућено да користи права из става 2. овог члана или изјава окривљеног из става 3. овог члана у присуству браниоца није унета у записник или ако је поступљено противно ставу 4. овог члана или ако је исказ окривљеног добијен противно члану 9. тог законика, на исказу окривљеног не може се заснивати судска одлука.

Дакле, обавеза органа поступка, у конкретном случају полиције, је да у потпуности примени члан 85. став 3. ЗКП и да окривљеног позове да се изричито изјасни о томе да ли ће узети браниоца по свом избору, односно да ли жели да га заступа изабрани бранилац уз упозорење да ће му ако не изабере браниоца, у случају обавезне одбране бити постављен бранилац по службеној дужности и такву изјаву окривљеног унесе у записник .

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те да из записника о саслушању окривљеног ББ сачињеног дана 11.10.2018.године пред овлашћеним службеним лицима ПУ Краљево и записника о саслушању правноснажно осуђеног ВВ сачињеног дана 10.10.2018.године пред овлашћеним службеним лицима ПУ Краљево произилази да је саслушање наведених лица извршено, а да при том ни на једном од наведених записника није унето да су се окривљени ББ и правноснажно осуђени ВВ изричито изјаснили о томе да ли ће узети браниоца по свом избору, то радње испитивања наведених окривљених, од стране органа поступка нису извршене на законити начин, па стога и записници који су сачињени о предузетој радњи испитивања окривљених, супротно одредби члана 85. став 3. ЗКП, представљају незаконити доказ и на истом се не може заснивати пресуда, сходно одредби члана 85. став 5. ЗКП.

Како је првостепени суд као доказ користио записник о саслушању окривљеног ББ сачињен пред ПУ Краљево дана 11.10.2018. године и записник о саслушању правноснажно осуђеног ВВ сачињен пред ПУ Краљево дана 10.10.2018.године и на овим, у конкретном случају, незаконитим доказима засновао осуђујућу пресуду у односу на окривљеног АА, то је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на штету окривљеног АА, а коју повреду није отклонио ни другостепени суд, доносећи побијану другостепену одлуку у поступку по жалби на првостепену пресуду, иако је на ову битну повреду одредаба кривичног поступка у својој жалби указивао бранилац окривљеног АА.

Стога је Врховни касациони суд, имајући у виду наведено, усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Сакића, а у односу на окривљеног ББ по службеној дужности, у смислу члана 489. став 2. ЗКП, на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, укинуо правноснажне пресуде Вишег суда у Краљеву ЗК.51/18 од 24.01.2019.године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 204/19 од 14.05.2019. године и списе предмета вратио Вишем суду у Краљеву, на поновно суђење, у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку најпре отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у

могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку након оцене законито изведених доказа и за исту дати јасне, конкретне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић